

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

«Ρύθμιση οφειλών προς Ο.Α.Ε.Ε.»

Α. Αιτιολογική Έκθεση στην Πρόταση Νόμου «Ρύθμιση οφειλών προς Ο.Α.Ε.Ε.»

Η παρατεταμένη ύφεση έχει δημιουργήσει μια εκρηκτική κατάσταση στο ασφαλιστικό σύστημα του οποίου τα έσοδα μειώθηκαν ως αποτέλεσμα της μείωσης της απασχόλησης και της κρατικής ενίσχυσης ενώ, ταυτόχρονα, οι ανάγκες χρηματοδότησης πολλαπλασιάστηκαν. Ειδικά στην περίπτωση του ΟΑΕΕ η παρατεταμένη ύφεση ανέδειξε με ανάγλυφο τρόπο όχι μόνο τα γνωστά από το παρελθόν ζητήματα ελλιπούς οργάνωσης (απλοποίηση διαδικασιών, μηχανοργάνωση κλπ) αλλά και τα διαθρωπτικά προβλήματα που διέπουν τη βάση πάνω στην οποία έχει οικοδομηθεί ο Οργανισμός.

Ειδικότερα, η κλιμάκωση των εισφορών με αποκλειστικό κριτήριο το χρόνο ασφάλισης αναδείχτηκε σε βασική αιτία της αδυναμίας προσαρμογής του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών στην οικονομική συγκυρία. Το σύστημα των ασφαλιστικών εισφορών στον ΟΑΕΕ είναι δομημένο με τέτοιο τρόπο που αδυνατεί να ενσωματώσει τις διακυμάνσεις του οικονομικού κύκλου, πόσο μάλλον τις επιπτώσεις μιας βαθιάς και παρατεταμένης ύφεσης. Έτσι, μικροκαταστηματάρχες, εργαζόμενοι με το μπλοκάκι και γενικά ένας διευρυνόμενος αριθμός ασφαλισμένων του ΟΑΕΕ καλούνται να καταβάλλουν υψηλές ασφαλιστικές εισφορές οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στα εισοδήματά τους.

Τα αποτελέσματα αυτής της αδυναμίας είναι ιδιαίτερα επώδυνα για τους ασφαλισμένους απειλώντας παράλληλα την ίδια την βιωσιμότητα του Οργανισμού. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΕΕ, σε σύνολο 780.000 ενεργά ασφαλισμένων οι 370.000 (ποσοστό 47%) έχουν οφειλές οι οποίες δεν έχουν ρυθμιστεί. Η πλειονότητα αυτών των ασφαλισμένων –περίπου οι 285.000– οφείλουν ποσά που δεν υπερβαίνουν τα 3.300€.

Η αδυναμία ρύθμισης των παραπάνω οφειλών, και κατ' επέκταση η μη καταβολή των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών, στερεί από τον Οργανισμό σε ετήσια βάση έσοδα ύψους άνω των 500.000.000 ευρώ. Αντίστοιχα, οι συνέπειες για τους ίδιους τους ασφαλισμένους είναι ιδιαίτερα επώδυνες λόγω της αδυναμίας θεώρησης του βιβλιαρίου υγείας των ίδιων και των προστατευόμενων μελών τους και της ποινικοποίησης της οφειλής και των ποινικών κυρώσεων που αυτή συνεπάγεται.

Βάσει των παραπάνω, η Δημοκρατική Αριστερά καταθέτει την παρούσα πρόταση στοχεύοντας:

- στη διασφάλιση της πρόσβασης όλων των ασφαλισμένων του Οργανισμού στο σύστημα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ανεξαρτήτως της ενδεχόμενης οφειλής τους,
- στην απεπαικωτικοποίηση των οφειλών στον ΟΑΕΕ κατ' αναλογία με ό,τι ισχύει στα υπόλοιπα Ταμεία ασφάλισης ελεύθερων επαγγελματιών (επιστημονικά επαγγέλματα),
- στην κατ' ουσίαν διασφάλιση των θεμελιωμένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων και,
- στην δυνατότητα μιας ρεαλιστικής τόσο για τους ασφαλισμένους, όσο και για τον Οργανισμό δυνατότητας ρύθμισης των οφειλών τους.

Επί των άρθρων.

Ειδικότερα, στο **Άρθρο 1** καθορίζονται εισοδηματικά κριτήρια για τους δυνητικούς χρήστες προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ασφαλισμένοι που θα κάνουν χρήση των προνομιακών ρυθμίσεων που αυτή προβλέπει έχουν πραγματική αδυναμία ανταπόκρισης στις υποχρεώσεις τους η οποία προκύπτει αποκλειστικά από τις αρνητικές συνέπειες της ύφεσης και δεν είναι συνέπεια συστηματικής και μακροχρόνιας μη καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών.

Στο **Άρθρο 2** καθορίζεται ανώτατο όριο συνολικής οφειλής (αρχική οφειλή + προσαυξήσεις) για το σύνολο των οφειλετών του Οργανισμού, το οποίο ορίζεται στο 150% της αρχικής οφειλής. Η πρόβλεψη αυτή είναι αναγκαία διότι οι υφιστάμενες προσαυξήσεις καταλήγουν συχνά σε ποσά τελικής οφειλής τα οποία δύναται να υπερβαίνουν το 150% της αρχικής οφειλής κάτι το οποίο καθιστά την ρύθμιση των οφειλών αδύνατη. Επίσης προβλέπεται η διαγραφή τμήματος της οφειλής.

Στο **Άρθρο 3** προβλέπεται περίοδος «χάριτος» δύο ετών πριν την έναρξη καταβολής των πρώτων δόσεων της ρύθμισης. Η περίοδος αυτή δύναται να επεκταθεί για ακόμα ένα έτος αυτόματα για ασφαλισμένους που απειλούνται από τον κίνδυνο φτώχειας και για το σύνολο των ασφαλισμένων με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στο **Άρθρο 4** καθορίζονται οι συνέπειες και τα δικαιώματα των ασφαλισμένων που υπάγονται στη ρύθμιση.

Στο **Άρθρο 5** καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία έγκρισης της αίτησης. Ο επιδιωκόμενος στόχος είναι αφενός η εξυπηρέτηση της ανάγκης ελέγχου των αιτήσεων από τις Υπηρεσίες του Οργανισμού, αφετέρου η προστασία της αξιοπρέπειας των αιτούμενων.

Με το **Άρθρο 6** αποσυνδέεται η θεώρηση του βιβλιαρίου Υγείας από ενδεχόμενες οφειλές στον Οργανισμό και με το **Άρθρο 7** αποποινοικοποιούνται αυτές οι οφειλές.

Με το **Άρθρο 8** προσφέρονται ευνοϊκότερες ρυθμίσεις για τους ασφαλισμένους που κινδυνεύουν από φτώχεια μέσω της περαιτέρω μείωσης του ύψους των εισφορών, δίνονται κίνητρα για την δημιουργία νέων μικρών επιχειρήσεων.

Τέλος στο **Άρθρο 9** διασφαλίζεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης εκείνων των ασφαλισμένων που έχουν θεμελιώσει σχετικό δικαίωμα βάσει των πραγματικά καταβληθεισών εισφορών ανεξαρτήτως του ύψους ενδεχόμενης οφειλής προς τον Οργανισμό.